

1901130102030001
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF ARTS (GUJARATI) (SECOND SEMESTER)
GUJARATI LITERARY CRITICISM - VIII

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks : 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a) Name of the Examination: **MASTER OF ARTS (GUJARATI) (SECOND SEMESTER)**
- b) Name of the Subject: **GUJARATI LITERARY CRITICISM - VIII**
- c) Subject Code No: **1901130102030001**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ)

10

૧. “તેમના વિવેચનનું ઊજળું લક્ષણ તે સમન્વયીકરણનું છે” - વિધાન કયા વિવેચક માટે કહેવાયેલું છે?
૨. ઉમાશંકર જોશીએ દર્શાવેલાં સર્જન પ્રક્રિયાના સોપાનો દર્શાવો.
૩. “અભિરુચિ”- વિવેચનગ્રંથ કયા વિવેચકનો છે? તેની પ્રકાશન-સાલ કઈ?
૪. રા.વિ. પાઠક કયા ગુજરાતી વિવેચકના વિચારોને પુષ્ટિ આપે છે?
૫. ગુજરાતી વિવેચનને “નવ્યવિવેચનની દિશા” દેખાડનાર વિવેચક કોણ? તેઓ કયા યુગના પ્રવર્તક છે?
૬. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદીનો પ્રથમ વિવેચન સંગ્રહ કયો? તેની સાલ જણાવો.
૭. સુરેશ જોશીનો રૂપનિર્મિતિ વિભાવ મુખ્યત્વે કયા સાહિત્યસ્વરૂપના વિવેચન સંદર્ભે જ પાંગર્યો?
૮. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદીના ચાર વિવેચન ગ્રંથોના નામ દર્શાવો.

Q.2 રા.વિ.પાઠકની કાવ્યવિભાવના દર્શાવી, તેમણે આપેલી 'રહસ્ય સંજ્ઞા' અંગેની સમજૂતી વર્ણવો. **13**

અથવા

“કળાનું સ્વરૂપ જ એવું છે કે, તે નીતિનિરપેક્ષ છે. પણ એનો અર્થ એ નથી કે કળા અનીતિમય છે”. - આ વિધાનને આધારે ઉમાશંકર જોશીના 'કળા અને નીતિ' અંગેના વિચારો સ્પષ્ટ કરો. **13**

Q.3 “ગદ્ય કરતાં પદ્યનું વાહન વધારે મુલાયમ, અનુનેય અને છતાં વધારે ટકાઉ છે”. - આ વિધાનને સંદર્ભે વિષ્ણુપ્રસાદની કાવ્ય વિભાવના સમજાવો. **13**

અથવા

સુરેશ જોષીની કળાઅભિમુખતા અને શુદ્ધ કળા વિશેના વિચારો ચર્ચો. **13**

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે બે) **14**

(૧) રૂપનિર્મિતિ વિશેના સુરેશ જોશીના વિચારો.

(૨) કવિ અને કવિતા વિશે રામનારાયણ વિ. પાઠકના મંતવ્યો.

(૩) ઉમાશંકર જોશીના સર્જનપ્રક્રિયા અંગેના વિચારો.

(૪) વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદીના મતે સર્જન-પ્રક્રિયા
